

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/91/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225424
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8115225424.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: T. U., A.. XX.X.XXXX, W. S. XXX, F. N.. U.. G. Š.Y., advokátom so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/405/2015 - 96 zo dňa 24.3.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uzavretej medzi stranami sporu je bezúročný a bez poplatkov, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 10 - o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že strany sporu dňa XX.X.XXXX uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 700 Eur, ktorý sa tento zaviazal splatiť vo výške 1.500 Eur v 12-tich mesačných splátkach vo výške 120 Eur počnúc dňom 23.2.2015. Zároveň uvedená zmluva o úvere obsahovala označenie účelu poskytovaných finančných prostriedkov na výkon podnikania.

V danom prípade súd dospel k jednoznačnému záveru, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. K administratívne poplatku uviedol, že zo zmluvy nevyplýva, za čo spotrebiteľ tento poplatok platí. Uvedený poplatok značne navyšuje odplatu veriteľa. Zo žiadneho zo zmluvných dojednaní medzi stranami sporu nevyplýva, aké konkrétne služby, či protiplnenia žalovaný žalobcovi poskytne. Predmetná úverová zmluva neobsahovala podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. (termín konečnej splatnosti úveru, ročnú úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov, priemernú hodnotu RPMN), uvedený úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní najmä namietal status žalobcu ako spotrebiteľa. Uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval a nebol účinný žiadny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna výška úrokov za poskytnutie

peňažných prostriedkov. Napadnutý rozsudok považuje za neodôvodnený. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil trovy konania.

3. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, to či súd prvej inštancie svoje rozhodnutia riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky, II. ÚS 78/05).

6. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

7. Podstatnou odvolacou námietkou žalovaného bol nespotebiteľský charakter zmluvy.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. V zmluve o úvere je okrem údajov potrebných na identifikáciu dlžníka (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), uvedené aj jeho obchodné meno a IČO. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmluve o úvere je označený aj ako fyzická osoba (menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom) aj ako fyzická osoba - podnikateľ (uvedené IČO). Navyše v Žiadosti o úver (č.l. 35 spisu) sú uvedené identifikačné údaje žalobcu ako fyzickej osoby, a to meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, rodné číslo, bydlisko, štátna príslušnosť, osobný stav. V zmluve sú tiež údaje o manželke a dcére žalobcu a o jeho bývaní. V žiadosti sú vyplnené údaje v kolónke „Údaje o zamestnávateľovi žiadateľa/živnostníkovi“. Z takéhoto označenia sa zdá, že v predmetnej kolónke ide o uvedenie zdroja príjmu žiadateľa o úver (t.j. či má príjem zo závislej činnosti, alebo ako SZČO), a nie o uvedenie účelu úveru. Zo Žiadosti o úver, ktorá je podkladom pre samotnú úverovú zmluvu, nijakým spôsobom nevyplýva, že by žalobca o úver žiadal ako fyzická osoba - podnikateľ.

V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie dlžníka jeho identifikačným číslom, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s (údajnou) podnikateľskou činnosťou dlžníka vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j., že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalobcovi (ako veriteľovi). Vzhľadom na uvedené odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy.

10. Je potrebné konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnej zmluve nie je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, ročná úroková sadzba, ročná percentuálna miera nákladov, priemerná hodnota RPMN, čo spôsobuje, že v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy medzi účastníkmi, je potrebné takýto úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

11. Pokiaľ ide o podmienku v časti poplatku, tento je v 2/3-tinách neúmerne vysoký, a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie, uzavretie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Ide o vágne ustanovenie, ktoré vôbec nešpecifikuje o aké činnosti ide, pričom 2/3-tiny z tohto poplatku predstavujú 58,33 % celého poskytnutého úveru. V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že v porovnaní s praktikami bánk, ktoré požadujú 1-2 %-tá za spracovanie úveru, je takýto poplatok neúmerne vysoký a v tomto slova zmysle aj taký, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Za tento poplatok sa neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v predmetnej veci a to práve so zreteľom na neurčitosť a nešpecifikovanosť predmetných 2/3-tín poplatku. Ide o úplne netransparentný poplatok. Takýto poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi tohto konania ako dodávateľom a spotrebiteľom.

12. K otázke predmetného administratívneho poplatku sa odvolací už v minulosti mnohokrát vyjadril, narp. rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/14/2017 zo dňa 6.4.2017, č.k. 3Co/124/2016 zo dňa 3.11.2016, č.k. 6Co/164/2016 zo dňa 25.7.2017, č.k. 6Co/36/2017 zo dňa 22.2.2018, č.k. 7Co/151/2016 zo dňa 27.2.2017, č.k. 7Co/222/2016 zo dňa 24.4.2017, č.k. 20Co/44/2016 zo dňa 30.3.2017, č.k. 20Co/195/2016 zo dňa 27.7.2017, č.k. 9Co/93/2016 zo dňa 16.11.2017. Tieto rozhodnutia by mali byť žalovanému známe.

13. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

14. V odvolacom konaní žalovaný úspešný nebol, naopak, fakticky plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

15. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).